

K E N D E L S E

afsagt af Konkurrenceankenævnet den 20. april 2023 i sag nr. VFL-4-2021

Energi Viborg Vand A/S

(Senior Manager Bjarke Elling, Deloitte Statsautoriseret Revisionspartnerselskab)

mod

Forsyningssekretariatet

(fuldmægtig Jan Bæk Pedersen, Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen)

Resumé af afgørelsen

Den 10. september 2021 sendte Forsyningssekretariatet et udkast til afgørelse om selskabet Energi Viborg Vand A/S' økonomiske rammer for 2022-2023 i høring hos selskabet. Den 23. september 2021 sendte selskabet et høringssvar til Forsyningssekretariatet.

Vedhæftet høringssvaret sendte selskabet dokumentation for erstatninger, udbetalt i forbindelse med tinglysning af kabler, som selskabet ønskede godkendt som ikke-påvirkelige omkostninger efter ØR-bekendtgørelsens § 9, stk. 4, nr. 7. Den 13. oktober 2021 traf Forsyningssekretariatet endelig afgørelse om selskabets økonomiske rammer for 2022-2023 og afviste i den forbindelse at medtage de nye oplysninger om erstatningerne i sagsbehandlingen.

Energi Viborg Vand A/S har indbragt Forsyningssekretariatets afgørelse for Konkurrenceankenævnet og nedlagt påstand om bl.a., at sagen skal hjemvises med henblik på, at Forsyningssekretariatet behandler de oplysninger om erstatninger, som er fremsendt sammen med høringssvaret.

Konkurrenceankenævnet har hjemvist sagen til Forsyningssekretariatet med henblik på behandling af de nævnte oplysninger om udbetalte erstatninger. For så vidt angår to yderligere klagepunkter har Konkurrenceankenævnet stadfæstet Forsyningssekretariatets afgørelse.

Påstande

Energi Viborg Vand A/S har nedlagt påstand om, at Forsyningssekretariatets afgørelse af 13. oktober 2021 om økonomiske rammer for 2022-2023 hjemvises til fornyet behandling af spørgsmålene om godkendelse af ikke-påvirkelige omkostninger til erstatninger, om tillæg til den økonomiske ramme for anlægsprojekter igangsat senest den 1. marts 2016, og om forhøjelse af den økonomiske ramme i forbindelse med udvidelser af forsyningsområdet.

Forsyningssekretariatet har nedlagt påstand om stadfæstelse.

Sagens omstændigheder

Forudgående information om indberetning til benchmarking 2021

Ifølge lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold (vandsektorloven) og bekendtgørelse om økonomiske rammer for vandselskaber (ØR-bekendtgørelsen) skal vandselskaberne hvert andet år indberette oplysninger om deres økonomiske forhold til Forsyningssekretariatet. Indberetningen sker via Systemet VandData. Oplysningerne skal indberettes til brug for sekretariatets beregning af vandselskabernes effektivitet ved totaløkonomisk benchmarking. Den totaløkonomiske benchmarking bruges som grundlag for sekretariatets afgørelser om de enkelte vandselskabers indtægtsrammer, herunder eventuelt med individuelle effektiviseringskrav.

Tvisten i denne sag angår Forsyningssekretariatets afgørelse om økonomiske rammer for Energi Viborg Vand A/S for 2022-2023, som navnlig var baseret på selskabets indberetning af oplysninger om økonomiske forhold i april 2021.

Inden Energi Viborg Vands indberetning havde Forsyningssekretariatet den 2. marts 2021 offentliggjort Indberetningsvejledning til økonomiske rammer (indberetningsvejledningen 2021) med information til brug for vandselskabernes indberetning. Indberetningsvejledningen blev offentliggjort på Forsyningssekretariatets hjemmeside og samme dag også udsendt som et nyhedsbrev (VandNyt) til vandselskaberne.

Af det indledende kapitel 1, pkt. 1.3, i indberetningsvejledningen for 2021 fremgår om konsekvenser af for sen eller fejlagtig indberetning bl.a.:

”1.3 Konsekvenser af for sen eller fejlagtig indberetning

Vi skal hvert år fastsætte indtægtsrammer og regnskabsmæssige kontrolrammer senest d. 15. oktober og udsende udkast til afgørelserne senest d. 15. september.

Vi er forpligtede til at overholde fristerne, som blandt andet er fastsat i lovgivningen for at sikre, at I som vandselskaber skal kunne nå at indrette jer på de afgørelser, som kommer til at gælde for jer. For at kunne træffe afgørelser af en tilfredsstillende kvalitet inden for fristerne er vi afhængig af, at I overholder indberetningsfristen d. 15. april og de høringsfrister, der udmeldes i forbindelse med udsendelse af udkast til afgørelser.

Vi henstiller derfor til, at alle vandselskaber, der er omfattet af den økonomiske regulering, overholder fristerne.

For at sikre rettidige afgørelser af tilfredsstillende kvalitet administrerer vi som følger:

- » Hvis vandselskaber indberetter ændringer eller nye oplysninger efter d. 15. april er udgangspunktet, at oplysningerne ikke medtages. Efter en konkret vurdering kan oplysningerne dog medtages, hvis fx Forsyningssekretariatet i forbindelse med kvalitetssikring selv bliver opmærksom på fejlen eller den for sene indberetning ikke skyldes vandselskabets egne forhold.
- » Hvis vandselskaber indberetter ændringer eller nye oplysninger efter fristen for høring af udkast til de enkelte afgørelser, er det klare udgangspunkt, at oplysningerne ikke medtages.
- » Hvis vandselskaber indberetter ændringer eller nye oplysninger efter Forsyningssekretariatet har truffet endelige afgørelser om indtægtsrammer eller regnskabsmæssige kontrolrammer, fører oplysningerne som det klare udgangspunkt ikke til genoptagelse af afgørelserne. En eventuel justering vil således alene have virkning for det efterfølgende reguleringsår.

Vi gør i øvrigt opmærksom på, at vi skønsmæssigt kan fastsætte indtægtsrammen i tilfælde af et selskabs manglende indberetning af oplysninger, og at manglende indberetning kan straffes med bøde.”

Af indberetningsvejledningens kapitel 3 om indberetning af faste elementer, pkt. 3.1., om indberetning af ikke-påvirkelige omkostninger (fane B i VandData), fremgår bl.a.:

”Der er en række omkostninger, som i dag ikke bliver pålagt et effektiviseringskrav i de økonomiske rammer. Det gælder overordnet omkostninger, som I ikke har mulighed for at påvirke eller kun marginalt kan påvirke, og de bliver derfor betegnet som ikke-påvirkelige omkostninger...

...

Tabel 3.1. Ikke-påvirkelige omkostninger

<i>Ikke-påvirkelig omkostning</i>	<i>Beskrivelse</i>	<i>Dokumentationskrav</i>
...	...	...

Erstatninger	Omfatter uundgåelige omkostninger som følge af selskabets udækkede ansvar over for tredjemand. Dette kan eksempelvis være erstatninger til lods-ejere.	Ja
...	...	...

3.1.1. Dokumentationskrav

For ikke-påvirkelige omkostninger, hvor der ovenfor er anført ”ja” i kolonnen ”dokumentationskrav”, skal I redegøre for omkostningen og vedhæfte dokumentation for omkostningens størrelse. Dokumentation kan for eksempel være en faktura, en kontrakt eller lignende.”

Af indberetningsvejledningens kapitel 4 om indberetning af øvrige elementer, hhv. pkt. 4.1, om omkostninger til tillæg (fane F i VandData), og pkt. 4.3, om investeringer (fane I i VandData), fremgår bl.a.:

”4.1 Omkostninger til tillæg (fane F)

I VandData fane F kan I indberette og dokumentere *nye* tillæg i henhold til ØR-bekendtgørelsens §§ 11, 15 og 33, stk. 6. Et tillæg giver jer en ekstra opkrævningsret hos forbrugerne. I skal *ikke* indberette og dokumentere tillæg, der er opnået i tidligere år, i denne fane igen, da disse tillæg er varige...

...

I VandData fane F skal I indberette følgende for hvert enkelt tillæg, I søger om:

- Type:
 - Anfør tillægstypen, jf. tabel 4.1, eksempelvis statsligt eller kommunalt fastsatte, pålagte eller godkendte mål
- Navn på tillæg:
 - Angiv et navn på tillægget
- Faktiske omkostninger afholdt i året:
 - I skal i indberetningen opdele årets faktiske omkostninger på drifts-, anlægs- og finansielle omkostninger samt ikke-påvirkelige omkostninger
 - I skal både indberette anskaffelsesprisen på anlægsinvestering og de årlige lineære afskrivninger beregnet efter standardlevetiderne i pris- og levetidskataloget. Det er ikke tilstrækkeligt med en gennemsnitslevetid for anlægsinvesteringerne
 - Det er muligt at angive engangsomkostninger, hvis I har haft det til tillæggene
 - Hvis I har haft finansielle omkostninger i forbindelse med et tillæg, skal I opgøre de finansielle omkostninger for hvert tillæg
- Bemærkninger og dokumentation:
 - I bemærkningsfeltet skal I anføre en konkret beskrivelse af, hvad tillægget vedrører. Dette kan eksempelvis være flytning af forsyningsledninger som følge af omlægning af togs Skinner i et specifikt område. I er også velkomne til at vedhæfte en beskrivelse.
 - I skal for hvert tillæg vedlægge relevant dokumentation for tillægget til brug for vores vurdering af det ansøgte tillæg, herunder en opgørelse af afskrivningerne for de anførte anlægsomkostninger beregnet efter standardlevetiderne i

pris- og levetidskataloget.

...

4.1.3 *Udvidelse af forsyningsområdet eller håndterede vandmængder (fane F)*

Hvis jeres årlige drifts- eller anlægsomkostninger forøges som følge af en udvidelse af forsyningsområdet eller håndterede vandmængder, kan I få et tillæg til jeres økonomiske ramme.

En udvidelse af forsyningsområdet kan eksempelvis ske ved en udvidelse af det geografiske forsyningsområde, ved byggemodninger, nye kloakeringer eller etablering af flere tilslutninger inden for samme forsyningsområde...

I skal dokumentere, at der er sket en udvidelse af jeres forsyningsområde eller en ændring i de håndterede vandmængder, samt at denne udvidelse eller ændring har medført en forøgelse af jeres årlige drifts- eller anlægsomkostninger...

...

I skal indsende følgende dokumentation og oplysninger for hvert tillæg:

- Kort redegørelse for omkostningen
- Dokumentation for, at der er sket en udvidelse af forsyningsområde eller ændring i håndteret vandmængde, eksempelvis:
 - Lokalplaner, hvoraf udvidelsen fremgår, og/eller
 - Opgørelse over debiteret vandmængde før og efter udvidelsen
 - Opgørelse over antallet af jeres tilsluttede forbrugere før og efter udvidelsen
- Dokumentation for, at dette har medført en forøgelse af jeres årlige drifts- eller anlægsomkostninger. Det kan eksempelvis være en opgørelse over omkostningerne relateret direkte til udvidelsen set i forhold til jeres årlige drifts- eller anlægsomkostninger
- Dokumentation for, at forøgelsen af jeres årlige drifts- eller anlægsomkostninger kan henføres direkte til udvidelsen
- Opgørelse over omkostningerne fordelt på drifts-, anlægs-, finansielle samt ikke-påvirkelige omkostninger

På baggrund af ovenstående fastsætter vi tillæggets størrelse.

...

4.3.2 *Til selskaber, der har fået dispensation efter den tidligere ØR-bekendtgørelses 33 § 18, stk. 8 (fane I)*

Vandselskabers økonomiske ramme har tidligere under visse betingelser kunnet øges med et tillæg til anlægsprojekter igangsat senest 1. marts 2016. Muligheden har været en overgangsordning fra den tidligere til den nuværende regulering fra 2016. Overgangsordningen er udløbet, men nogle selskaber har fået dispensation fra overgangsordningens udløbsdato.

Dette afsnit er kun relevant, hvis jeres selskab har fået dispensation (eller allerede har ansøgt og fået dispensation) fra fristen for afslutning og ibrugtagning, som var den 31. december 2019.

...”

Af et nyhedsbrev (VandNyt) af 18. juni 2021 fremgår følgende oplysninger om det forventede tidspunkt for Forsyningssekretariatets fremsendelse af udkast til afgørelse om økonomiske rammer:

”Øvrige nyheder

...

Plan for udsendelse af årets statusmeddelelser og økonomiske rammer

I år modtager større spildevandsselskaber nye økonomiske rammer for 2022 og 2023, mens alle mindre drikke- og spildevandsselskaber og større drikkevandsselskaber modtager statusmeddelelser.

Nedenfor finder I en plan for, hvornår I kan forvente at modtage jeres økonomiske rammer eller statusmeddelelse i høring. Planen er *vejledende*.

Hvis den uge, vi har planlagt at sende jeres afgørelse i høring hos jer, passer dårligt, kan I sende en mail til vand@kfst.dk herom senest fredag den 2. juli 2021.

Udsendingsplanen er fordelt på uger:

...

UGE 36

Id. nr. Selskabsnavn

...

S014 Energi Viborg Vand A/S”

Afgørelse om økonomiske rammer for Energi Viborg Vand A/S 2022-2023

Den 10. september 2021 sendte Forsyningssekretariatet udkast til afgørelse vedrørende Energi Viborg Vand A/S’ økonomiske rammer for 2022-2023, der var udarbejdet på baggrund af navnlig selskabets indberetning af oplysninger om økonomiske forhold i april måned samme år, i høring hos selskabet. Af afgørelsesudkastet fremgår bl.a.:

”Afgørelse om økonomiske rammer for 2022-2023

I 2019 modtog I økonomiske rammer for 2020-2021. I får i år nye økonomiske rammer for 2022-2023.

Denne afgørelse er sendt i høring den 10. september 2021 med høringsfrist den 24. september 2021. Hører vi ikke fra jer inden denne frist, er afgørelsen endelig.

I indgår i den totaløkonomiske benchmarking. I den forbindelse har vi identificeret et effektiviseringspotentiale i jeres økonomiske rammer. Jeres indtægtsrammer for 2022-2023 er derfor korrigeret med et generelt og et individuelt effektiviseringskrav.

Økonomiske rammer indeholder også en kontrol af, om I har overholdt de tidligere økonomiske rammer, justering af jeres eventuelle ikke-påvirkelige omkostninger og eventuelle nye tillæg eller fradrag, som påvirker jeres ramme for 2022 og frem.

Indtægtsrammerne udgør de samlede, årlige indtægter, som I må opkræve i 2022 og 2023.

I 2022 udgør jeres indtægtsramme: 154.703.635 kr.

I 2023 udgør jeres indtægtsramme: 150.719.648 kr.

Indtægtsrammerne er opgjort inklusive afgifter men eksklusive moms. Begrundelserne for indtægtsrammernes størrelse finder I på de følgende sider.

...

5. Ikke-påvirkelige omkostninger

Vi justerer hvert år jeres ikke-påvirkelige omkostninger i forhold til det indberettede niveau for samme type omkostninger året før.

Afgørelse

I har indberettet 425.052 kr. som omkostninger til erstatninger. I har ikke vedhæftet nogen dokumentation. Som det fremgår af indberetningsvejledningens pkt. 3.1.1. samt tabel 3.1., skal I fremsende en beskrivelse af erstatningerne samt dokumentation herfor, så vi kan vurdere, om der er tale om erstatninger i medfør af bestemmelsen.

Da vi hverken har modtaget en beskrivelse eller dokumentation for de indberettede beløb, kan vi ikke godkende de 425.052 kr. som ikke-påvirkelige omkostninger.

Vi har godkendt jeres øvrige indberettede ikke-påvirkelige omkostninger. Samlet set er jeres ikke-påvirkelige omkostninger 2.730.361 kr. De er indregnet i jeres økonomiske ramme for 2022.

Opgørelsen af jeres ikke-påvirkelige omkostninger fremgår af fane 6 i bilag A.”

Af Energi Viborg Vand A/S’ høringsvar af 23. september 2021 fremgår bl.a.:

”Energi Viborg Vand A/S, spildevandsforsyningen har modtaget udkast til indtægtsrammer. Det har givet anledning til en række forhold, som vi hermed ønsker taget i betragtning, inden den endelige afgørelse.

Vedr. pkt. 5 Ikke-påvirkelige omkostninger

Forsyningssekretariatet henviser i afvisningen af de indberettede erstatninger, at Energi Viborg Vand A/S ikke har reageret på en mail, der er sendt med spørgsmål til de indberettede omkostninger. Det har ikke været muligt at lokalisere denne mail hos os, hvorfor vi kun kan beklage, at der ikke er indsendt svar.

Vi medsender derfor de indgåede aftaler til høringssvaret.

Til orientering kan det oplyses, at Energi Viborg Vand A/S i lighed med tidligere år indgår aftaler om erstatning med baggrund i den landsaftale, der er indgået om erstatningernes størrelser.

Vedr. pkt. 8 Tillæg

Der er under dette punkt givet afslag på flere af de ansøgte tillæg. Selskabet her hertil følgende bemærkninger.

Ang. pkt. 8.1. Anlægsprojekter igangsat senest 1. marts 2016

Det fremgår af mail af 21. september 2022 fremsendt til undertegnede af Anna Ingeborg Knuhtsen, at der kan søges dispensation fra fristen om at have afsluttet anlægsprojekterne senest 31.12.2019. Den dispensation har Energi Viborg Vand A/S ikke været opmærksom på, da det har været vores opfattelse, at alle anmeldte projekter var undtaget fra kravet om at være afsluttet senest i 2019.

Vi fremsender derfor i høringssvaret hermed en anmodning om dispensation for afslutning og ibrugtagning af tidligere ansøgte projekter igangsat senest 1. marts 2016.

Det drejer sig om følgende projekter:

Titel	Projektnummer	Forbrug 1.3.2016	Forventet ibrugtagelse
Bjerringbro Renseanlæg	42083006 + underprojekter	642.889 kr.	31.12.2020
Nr. Rind – separe-ring	42014048 + underprojekter	32.225 kr.	31.12.2025
Nyt Skals Renseanlæg	42110000 + underprojekter	84.938 kr.	31.12.2026
Møldrup - rensedam	42013008 + underprojekter	600 kr.	31.12.2023

Det fremgår af mailen af 21. september 2022, at dispensationen i givet fald først kan føre til en ansøgning om tillæg for det afsluttede projekt, der er ansøgt om tillæg til i indtægtsrammen for 2023. Energi Viborg Vand A/S forventer at der gives en dispensation, da vi opfatter det som en formalitet at ansøge herom, og vi fastholder derfor også ansøgningen om tillæg for investeringen i indtægtsrammen for 2022.

Ang. pkt. 8.4 Udvidelse af forsyningsområde

Forsyningstilsynet har anerkendt, at de ansøgte projekter opfylder kriterierne for tillægsberetigede investeringer, og der er givet både et investerings- og et driftstillæg til indtægtsrammen.

I den dokumentation, der blev vedhæftet indberetningen, fremgår det, at der er etableret en pumpestation i projekt 46201924 ”Byggemodning 8 rækkehuse Kolbækvænget, Viborg”.

Driftstillægget vedrørende pumpestationen er tilsyneladende ikke indregnet i det tillæg, der er givet i udkastet. Det betragtes som en fejl, som selskabet hermed anmoder Forsyningssekretariatet om at rette i beregningen af den endelige ramme.”

Den 13. oktober 2021 fremsendte Forsyningssekretariatet endelig afgørelse vedrørende Energi Viborg Vand A/S' økonomiske rammer for 2022-2023, hvoraf fremgår bl.a.:

”Afgørelse om økonomiske rammer for 2022-2023

I 2019 modtog I økonomiske rammer for 2020-2021. I får i år nye økonomiske rammer for 2022-2023.

Denne afgørelse er sendt i høring den 10. september 2021 med høringsfrist den 24. september 2021.

I har den 23. september 2021 afgivet høringssvar vedrørende

- Oplysninger om udbetaling af erstatninger
- Anlægsprojekter igangsat senest 1. marts 2016
- Indregning af yderligere driftsomkostninger i forbindelse med udvidelse af forsyningsområde
- Tillæg til oprensning af bassiner.

Det er vores vurdering, at vi kan imødekomme nogle af jeres bemærkninger, hvilket har ført til ændringer i jeres økonomiske rammer for 2022-2023. Denne afgørelse er derfor korrigeret i forhold til tidligere tilsendte økonomiske rammer for 2022-2023.

Begrundelserne fremgår af kapitel 11.

I indgår i den totaløkonomiske benchmarking. I den forbindelse har vi identificeret et effektiviseringspotentialer i jeres økonomiske rammer. Jeres indtægtsrammer for 2022-2023 er derfor korrigeret med et generelt og et individuelt effektiviseringskrav.

Økonomiske rammer indeholder også en kontrol af, om I har overholdt de tidligere økonomiske rammer, justering af jeres eventuelle ikke-påvirkelige omkostninger og eventuelle nye tillæg eller fradrag, som påvirker jeres ramme for 2022 og frem.

Vi har ikke foretaget ændringer i forhold til tidligere tilsendte udkast til økonomiske rammer.

Indtægtsrammerne udgør de samlede, årlige indtægter, som I må opkræve i 2022 og 2023.

I 2022 udgør jeres indtægtsramme: 155.178.816 kr.

I 2023 udgør jeres indtægtsramme: 150.748.477 kr.

...

11. Høringssvar

I har den 23. september 2021 afgivet høringssvar til jeres økonomiske rammer for 2022-2023. Jeres bemærkninger vedrører:

- Oplysninger om udbetaling af erstatninger
- Anlægsprojekter igangsat senest 1. marts 2016
- Indregning af yderligere driftsomkostninger i forbindelse med udvidelse af forsyningsområde
- Tillæg til oprensning af bassiner

Det er vores vurdering, at vi kan imødekomme jeres bemærkninger vedrørende tillæg til periodevis driftsomkostninger. Jeres bemærkninger har derfor givet anledning til ændringer i jeres økonomiske rammer for 2022-2023, hvorfor denne afgørelse er korrigeret i forhold til den tidligere tilsendte. Begrundelsen følger nedenfor.

Oplysninger om udbetaling af erstatninger

I har i jeres høringssvar fremsendt nye oplysninger med henblik på at dokumentere udbetalte erstatninger på i alt 425.052 kr.

Vi er forpligtede til at overholde ØR-bekendtgørelsens krav om at fastsætte samtlige endelige indtægtsrammer senest den 15. oktober hvert år. For at vi kan træffe afgørelser af en tilfredsstillende kvalitet inden for fristen, er jeres overholdelse af indberetningsfristen den 15. april vigtig.

Vi har ved en konkret vurdering af, om vi kan medtage de nye oplysninger, på den ene side afvejet hensynet til, at vi skal kunne tilrettelægge vores arbejde, så vi kan nå at træffe samtlige afgørelser af en tilfredsstillende kvalitet inden den 15. oktober og på den anden side hensynet til, at afgørelserne skal træffes på et så oplyst og korrekt grundlag som muligt.

Ved denne konkrete afvejning har vi særligt lagt vægt på:

- det fremskredne tidspunkt for jeres indsendelse af de nye oplysninger,
- karakteren af de nye oplysninger, der fremstår ufuldstændige,
- at det skyldes jeres egne forhold, at I først indsender oplysningerne nu,
- at det fremgår klart af indberetningsvejledningen, at I skal redegøre for omkostningerne og vedhæfte dokumentation for omkostningernes størrelse, samt
- hvor væsentligt det er for afgørelsen, at vi medtager de nye oplysninger.

Vi har på denne baggrund ikke medtaget jeres nye oplysninger i vores sagsbehandling.

Anlægsprojekter igangsat senest 1. marts 2016

I har i jeres høringssvar angivet, at I har fået afslag på jeres ansøgning om tillæg for anlægsprojekter igangsat senest 1. marts 2016, fordi I ikke har ansøgt om dispensation fra fristen for ibrugtagning, som var den 31. december 2019. I oplyser, at I ikke var bekendt med kravet om at søge dispensation fra fristen. I skriver i høringssvaret, at I ansøger om dispensation fra fristen, og at I derudover fastholder ansøgningen om tillæg i årets indberetning.

Fristen for afslutning og ibrugtagning af anlægsprojekter igangsat senest 1. marts 2016 var den 21. december 2019, jf. ØR-bekendtgørelsens § 19, stk. 5. Der kan I særlige tilfælde gives dispensation fra denne frist. Ansøgningen om dispensation skal indeholde oplysninger om de forhold, der er årsag til, at selskabet ikke kunne overholde tidsfristen, oplysning om forventet afslutnings- og ibrugtagningstidspunkt samt en godtgørelse af, at forsinkelsen skyldes udefrakommende omstændigheder, jf. ØR-bekendtgørelsens § 19, stk. 8. Ansøgningen skal sendes til Vandpostkassen (vand@kfst.dk).

Da I ikke har ansøgt om dispensation fra fristen for ibrugtagning på tidspunktet for indberetningen, kan I ikke få tillæg til anlægsprojekter igangsat senest 1. marts 2016. Det gælder også, selvom I i høringssvaret oplyser, at I ønsker at søge om dispensation. Først når vi har modtaget og behandlet en fyldestgørende ansøgning om dispensation, kan I søge om tillæg for anlægsprojekter igangsat senest 1. marts 2016. I kan derfor ikke få tillæg for projekterne i indtægtsrammen for 2022.

Indregning af yderligere driftsomkostninger i forbindelse med udvidelse af forsyningsområde

I har i jeres høringssvar angivet, at der i jeres tillæg til udvidelser af jeres forsyningsområde udestår at blive indregnet driftsomkostninger til en pumpestation i projektet ”Byggemodning 8 række huse Kolbækvænget, Viborg”.

I har ved telefonsamtale af 30. september 2021 uddybende forklaret, at der ikke er tale om en fejlregning af jeres tillæg ud fra de oplysninger, som I har indberettet. I har oplyst, at I ved indberetningen ikke har ansøgt om driftsomkostningerne til pumpestationen, men at disse fremgår af økonomioversigten i jeres vedhæftede dokumentation.

Det er således først ved jeres høringssvar, at I har ansøgt om tillæg til omkostningerne, hvorfor der er tale om nye oplysninger.

Vi er forpligtede til at overholde ØR-bekendtgørelsens krav om at fastsætte samtlige endelige indtægtsrammer senest den 15. oktober hvert år. For at vi kan træffe afgørelser af en tilfredsstillende kvalitet inden for fristen, er jeres overholdelse af indberetningsfristen den 15. april vigtig.

Vi har ved en konkret vurdering af, om vi kan medtage de nye oplysninger, på den ene side afvejet hensynet til, at vi skal kunne tilrettelægge vores arbejde, så vi kan nå at træffe samtlige afgørelser af en tilfredsstillende kvalitet inden den 15. oktober og på den anden side hensynet til, at afgørelserne skal træffes på et så oplyst og korrekt grundlag som muligt.

Ved denne konkrete afvejning har vi særligt lagt vægt på:

- det fremskredne tidspunkt for jeres meddelelse om, at I søger om tillæg for driftsomkostningerne til pumpestationen,
- omfanget og karakteren af de nye oplysninger, herunder:
 - at en eventuel ændring af jeres driftsomkostninger vil medføre behov for genberegning af jeres efficiensscore i benchmarkingen
 - at driftsomkostningen til pumpestationen ikke er revisorpåtegnet. Dette følge af, at I ikke ved indberetningen har søgt om tillæg til denne
- at det skyldes jeres egne forhold, at I først gør opmærksom på nu, at I søger om tillæg

- for de yderligere driftsomkostninger, samt
- hvor væsentligt det er for afgørelsen, at vi medtager de nye oplysninger.

Vi har på denne baggrund ikke medtaget jeres nye oplysninger i vores sagsbehandling.”

Parternes argumenter

Energi Viborg Vand A/S har anført navnlig, at Forsyningssekretariatet i sin sagsbehandling op til afgørelsen om økonomiske rammer af 13. oktober 2021 skulle have medtaget de oplysninger og den dokumentation, som selskabet fremsendte i sit høringssvar af 23. september 2021 vedrørende de ikke-påvirkelige omkostninger i form af erstatninger, som selskabet havde betalt til lodsejere. Ved ikke at medtage oplysningerne har Forsyningssekretariatet handlet i strid med grundsætningen om fyldestgørende sagsoplysning ifølge officialmaksimen.

Endvidere kan afslag på at medtage oplysningerne ikke begrundes med de i lovgivningen bestemte frister for Forsyningssekretariatets afgørelser om økonomiske rammer. Disse frister er fastsat af hensyn til vandselskaberne og kan derfor overskrides, såfremt det pågældende forsyningsselskab accepterer det. Det kan da også konstateres, at sekretariatet i 2021 i en række tilfælde har truffet afgørelse om økonomiske rammer efter den 15. oktober.

Selv om den lovbestemte frist for de endelige afgørelser om økonomiske rammer tillægges vægt, kan hensynet hertil ikke medføre, at oplysningerne om erstatningerne afskæres, da dette ville indebære retsstridig forskelsbehandling af vandselskaberne. Forsyningssekretariatet sender ikke udkast til afgørelser om økonomiske rammer til alle vandselskaber på samme tidspunkt og afskærer oplysninger i høringssvar under henvisning til den lovbestemte frist for sekretariatets afgørelser om økonomiske rammer. Herved stiller sekretariatet de selskaber, der modtager udkast senere i forløbet, ringere, idet disse selskaber er udsat for en højere risiko for at få afskåret relevante oplysninger.

Med hensyn til spørgsmålet om tillæg til den økonomiske ramme for anlægsprojekter igangsat senest 1. marts 2016 er det anført, at Energi Viborg Vand A/S i forbindelse med indberetningen af oplysninger om selskabets økonomiske forhold til Forsyningssekretariatet den 15. april 2021 havde oplyst, at en række projekter, der var igangsat før den 1. marts 2016, var afsluttet pr. 31. december 2020. Oplysning herom skal anses som en ansøgning om dispensation fra fristen for afslutning og ibrugtagning, der ifølge lovgivningen som udgangspunkt ligger den 31. december 2019. Selskabet har således søgt om dispensation i god tid. Desuagtet ses hverken denne, eller den fornyede – og

denne gang eksplicitte – ansøgning om dispensation, der er indgivet ved høringssvaret, at være behandlet af sekretariatet, der stiller betingelse om, at dispensationsansøgningen skal være indgivet inden indberetningen den 15. april det pågældende år, selv om der ikke er hjemmel hertil.

Angående spørgsmålet om et tillæg til den økonomiske ramme som følge af en udvidelse af forsyningsområdet er det anført, at det fremgår klart af Energi Viborg Vand A/S' indberetning, at selskabets ansøgning om tillæg også omfattede omkostningerne til en pumpestation med projektnummer 46201924. Som anført kan afgørelsen om økonomiske rammer med selskabets samtykke træffes efter fristen den 15. oktober, og Forsyningssekretariatet kunne således have kontaktet selskabet med henblik på at afklare registreringen af omkostningerne til pumpestationen, revisorpåtegning mv. Den nærmere registrering af omkostningerne og hensynet til fristen for sekretariatets afgørelser om økonomiske rammer kan således ikke føre til, at omkostningerne ikke medregnes.

Forsyningssekretariatet har anført navnlig, at der ikke er grundlag for at hjemvise sagen til fornyet vurdering af de punkter, Energi Viborg Vand A/S har påpeget. Med hensyn til erstatningerne påhvilede det Energi Viborg Vand A/S som vandselskab at foretage korrekt indberetning, herunder i form af dokumentation. Af indberetningsvejledningen for 2021 fremgår det tydeligt både, at der ved erstatninger er tale om ikke-påvirkelige omkostninger, der skal dokumenteres i forbindelse med indberetningen, og at oplysninger, der ikke var indberettet den 15. april som udgangspunkt ikke ville blive medtaget. Selskabet har ikke indsendt dokumentation rettidigt, og Forsyningssekretariatets forpligtelser efter officialmaksimen kan ikke udstrækkes til at indebære en pligt til at tage kontakt til alle vandselskaber, der måtte have indberettet meget mangelfuldt, eller som slet ikke er fremkommet med dokumentation, på trods af det detaljerede vejledningsmateriale, der var til rådighed for vandselskaberne.

Forsyningssekretariatet har ikke hjemmel til at fravige de lovbestemte frister for udsendelse af udkast til og endelig afgørelse vedrørende økonomiske rammer, heller ikke såfremt det pågældende vandselskab måtte være indforstået hermed. Det skal i den forbindelse indgå, at fristerne bl.a. er fastsat, så kommunerne kan nå at godkende taksterne forud for vandselskabernes opkrævning hos forbrugerne. Forsyningssekretariatet har derfor med rette ladet det indgå som et moment, at der den 15. oktober var frist for sekretariatets endelige afgørelser med hensyn til vandselskaberne økonomiske ramme.

Den omstændighed, at ikke alle udkast til afgørelse sendes i høring på samme tid, er ikke udtryk for forskelsbehandling af vandselskaberne, men udspringer af, at det ikke er muligt simultant at foretage høring af og træffe afgørelse vedrørende samtlige vandselskaber, og skal endvidere ses i sammenhæng med, at Forsyningssekretariatet har udarbejdet en plan for fremsendelse til de enkelte vandselskaber, der ligeledes er udsendt til disse i god tid forud for høringsperioden.

Med hensyn til spørgsmålet om tillæg til den økonomiske ramme til anlægsprojekter igangsat senest 1. marts 2016 bemærkes, at den blotte oplysning om, at en række projekter, der var igangsat før den 1. marts 2016, var afsluttet, der blev givet i forbindelse med Energi Viborg Vand A/S' indberetning i april 2021, ikke kan anses som en egentlig ansøgning om dispensation fra fristen den 31. december 2019, da en ansøgning herom skal indeholde oplysninger om bl.a. de forhold, der er årsag til, at vandselskabet ikke kunne overholde tidsfristen.

At en eventuel ansøgning om dispensation skal indgives inden fristen for indberetning den 15. april, følger af, at vandselskaberne ligeledes den 15. april har frist for at ansøge om tillæg til den økonomiske ramme. Dette fremgår også klart af indberetningsvejledningen.

Angående spørgsmålet om et tillæg til den økonomiske ramme som følge af en udvidelse af forsyningsområdet er det anført, at vandselskabets ansøgning om tillægget skal påtegnes af selskabets revisor på en særlig indberetningsblanket. I forbindelse med indberetningen i april 2021 har Energi Viborg Vand A/S ikke medtaget omkostningerne til pumpestationen med projektnummer 46201924 på indberetningsblanketten, og har heller ikke efterfølgende fremsendt revisorpåtegning for omkostningerne hertil. Dertil kommer, at det pga. den sene fremsendelse ikke var muligt både at medtage de nye oplysninger og overholde fristen for at træffe afgørelse om økonomiske rammer senest den 15. oktober.

Begrundelse og resultat

Sagens baggrund og Energi Viborg Vand A/S' påstand

Den 10. september 2021 sendte Forsyningssekretariatet et udkast til afgørelse om selskabet Energi Viborg Vand A/S' økonomiske rammer for 2022-2023 i høring hos selskabet. Den 23. september 2021 sendte selskabet et høringssvar til Forsyningssekretariatet.

Vedhæftet høringssvaret sendte selskabet dokumentation for erstatninger udbetalt i forbindelse med

tinglysning af kabler, som selskabet ønskede godkendt som ikke-påvirkelige omkostninger efter ØR-bekendtgørelsens § 9, stk. 4, nr. 7.

Høringssvaret indeholdt endvidere en anmodning om godkendelse af et tillæg efter ØR-bekendtgørelsens § 11, stk. 5, for yderligere driftsomkostninger til en pumpestation som følge af en udvidelse af forsyningsområdet.

Selskabet oplyste efterfølgende, at man i forbindelse med indberetningen i april 2021 ikke havde ansøgt om tillæg hertil, men at omkostningerne til pumpestationen fremgik af en økonomioversigt, som selskabet havde fremsendt sammen med indberetningen.

Derudover indeholdt høringssvaret en ansøgning om dispensation fra fristen den 31. december 2019 for afslutning og ibrugtagning af anlægsprojekter, som er igangsat senest den 1. marts 2016, og som der søges tillæg for efter ØR-bekendtgørelsens § 19, stk. 5, jf. stk. 8.

Den 13. oktober 2021 traf Forsyningssekretariatet endelig afgørelse om selskabets økonomiske rammer for 2022-2023. Af afgørelsens pkt. 11 fremgår, at Forsyningssekretariatet afviste at medtage de nye oplysninger om erstatningerne og om yderligere driftsomkostninger til pumpestationen, og at Forsyningssekretariatet afviste at behandle ansøgningen om dispensation fra fristen for afslutning og ibrugtagning.

Energi Viborg Vand har påklaget afgørelsen vedrørende disse punkter, idet selskabet har anført, at de ikke er vurderet korrekt, og at der ikke er foretaget fyldestgørende sagsbehandling i Forsyningssekretariatet. Konkurrenceankenævnet forstår dette som en påstand om hjemvisning af afgørelsen til Forsyningssekretariatet med henblik på fornyet vurdering af de tre nævnte forhold.

Erstatninger og yderligere driftsomkostninger

Af Forsyningssekretariatets afgørelse af 13. oktober 2021 fremgår, at sekretariatet som varslet i indberetningsvejledningen 2021 har foretaget en konkret vurdering af, om der i sagsbehandlingen kunne medtages de nye oplysninger om erstatningerne og pumpestationen.

Det fremgår endvidere, at Forsyningssekretariatet ved denne vurdering har lagt vægt på, at sekretariatet skal kunne tilrettelægge sit arbejde, så sekretariatet kan nå at træffe samtlige afgørelser om økonomiske rammer med en tilfredsstillende kvalitet inden den 15. oktober, jf. ØR-bekendtgørelsens § 4, stk. 1, ligesom det er tillagt vægt, at afgørelserne skal træffes på et så oplyst og korrekt grundlag som muligt. Det fremgår derudover, at Forsyningssekretariatet har lagt vægt på det fremskredne tidspunkt for selskabets indsendelse af de nye oplysninger, karakteren og omfanget af de nye oplysninger, og at den sene fremsendelse skyldtes selskabets egne forhold.

Navnlig vedrørende de nye oplysninger om udbetalte erstatninger fremgår, at Forsyningssekretariatet har lagt vægt på, at det fremgår af indberetningsvejledningen 2021, at Energi Viborg Vand A/S skulle redegøre for omkostningerne og vedhæfte dokumentation for deres størrelse allerede ved indberetningen efter ØR-bekendtgørelsens § 6, stk. 2, i april 2021.

Navnlig vedrørende de nye oplysninger om pumpestationen fremgår, at Forsyningssekretariatet har lagt vægt på, at disse ikke var omfattet af revisorpåtegningen på selskabets indberetning fra april 2021, og at en eventuel ændring af selskabets driftsomkostninger ville medføre behov for en genberegning af selskabets efficiensscore i den totaløkonomiske benchmarking.

Konkurrenceankenævnet tiltræder, at der skulle foretages en konkret afvejning som sket ud fra de nævnte momenter, herunder hensynet til et fyldestgørende oplysningsgrundlag for afgørelsen (officialmaksimen), selskabernes indberetningspligt og kravene til indberetningen ifølge indberetningsvejledningen samt fristen for at træffe endelig afgørelse om vandselskabernes økonomiske rammer den 15. oktober. Spørgsmålet er herefter, om der er grundlag for at tilsidesætte Forsyningssekretariatets samlede vurdering, hvorefter de nye oplysninger ikke skulle medtages.

Som sagen foreligger oplyst, finder Konkurrenceankenævnet det ikke tilstrækkeligt godtgjort, at en gennemgang og vurdering af de nye oplysninger vedrørende udbetalte erstatninger ville have nødvendiggjort sagsbehandling af et sådant omfang og en sådan karakter, at det ikke ville have været muligt for Forsyningssekretariatet at træffe endelig afgørelse inden fristen herfor den 15. oktober. Nævnet lægger herved vægt på bl.a. omfanget og karakteren af de fremsendte oplysninger og den omstændighed, at Forsyningssekretariatet i afgørelsen anførte, at oplysningerne fremstod ufuldstændige, hvilket ifølge nævnet må antages at forudsætte, at sagsbehandling allerede var påbegyndt.

Konkurrenceankenævnet finder derimod, at der ikke foreligger fuldt tilstrækkeligt grundlag for at tilsidesætte Forsyningssekretariatets vurdering, hvorefter de nye oplysninger om pumpestationen ikke skulle medtages. Nævnet lægger herved vægt på bl.a., at det efter det oplyste må lægges til grund, at en eventuel ændring af driftsomkostningerne ville have medført behov for en genberegning af selskabets efficiensscore i den totaløkonomiske benchmarking.

Anlægsprojekter igangsat senest den 1. marts 2016

Efter ØR-bekendtgørelsens § 19, stk. 5, kan det pågældende vandselskabs økonomiske ramme øges med et tillæg til anlægsprojekter, der er igangsat senest den 1. marts 2016, såfremt disse er afsluttet og ibrugtaget senest den 31. december 2019. Efter § 19, stk. 6, er det en betingelse for tillægget, at vandselskabet senest den 15. december 2016 har meddelt Forsyningssekretariatet om sådanne projekter, herunder det enkelte projekts budget, forventede økonomi og planlagte ibrugtagningstidspunkt.

I særlige tilfælde kan Forsyningssekretariatet meddele dispensation fra fristen for afslutning og ibrugtagning ifølge ØR-bekendtgørelsens § 19, stk. 5, f.eks. hvis vandselskabet kan godtgøre, at forsinkelsen skyldes udefrakommende omstændigheder, jf. ØR-bekendtgørelsens § 19, stk. 8, 1. pkt. Efter ØR-bekendtgørelsens § 19, stk. 8, 2. pkt., skal en sådan ansøgning om dispensation indeholde oplysninger om de forhold, der er årsag til, at vandselskabet ikke kan overholde tidsfristen, og oplysning om forventet afslutnings- og ibrugtagningstidspunkt.

Energi Viborg Vand har i forbindelse med indberetningen i april 2021 fremsendt oplysninger om en række anlægsprojekter, der var igangsat før den 1. marts 2016. Ifølge selskabets oplysninger lå de forventede tidspunkter for ibrugtagning for de omhandlede projekter i perioden 2020-2026 – og dermed efter fristen for afslutning og ibrugtagning ifølge ØR-bekendtgørelsens § 19, stk. 5.

Konkurrenceankenævnet finder, at Energi Viborg Vands blotte fremsendelse af disse oplysninger i forbindelse med indberetningen i april 2021 ikke – som anført af selskabet – kan sidestilles med en udtrykkelig ansøgning om dispensation fra den nævnte frist. Der henvises herved til de krav, der ifølge ØR-bekendtgørelsens § 19, stk. 8, 2. pkt., stilles til indholdet af en sådan ansøgning.

Af selskabets høringssvar af 23. september 2021 fremgår det udtrykkeligt, at der blev ansøgt om di-

spensation efter ØR-bekendtgørelsens § 19, stk. 8, 1. pkt. Spørgsmålet er herefter, om Forsyningssekretariatet skulle have behandlet denne del af høringssvaret som en dispensationsansøgning og truffet afgørelse om en eventuel forøgelse af selskabets økonomiske ramme med et tillæg efter ØR-bekendtgørelsens § 19, stk. 5.

Ved denne vurdering skal det indgå, at en ansøgning om dispensation fra fristen for afslutning og ibrugtagning ifølge ØR-bekendtgørelsens § 19, stk. 5, efter samme bestemmelses stk. 8, 2. pkt., skal indeholde oplysninger om bl.a. de forhold, der er årsag til, at vandselskabet ikke kan overholde tidsfristen. Høringssvaret indeholder ikke nærmere oplysninger herom, og Konkurrenceankenævnet finder allerede af denne grund, at Forsyningssekretariatet ikke var forpligtet til at behandle høringssvaret som en dispensationsansøgning.

Konklusion

Konkurrenceankenævnet hjemviser Forsyningssekretariatets afgørelse af 13. oktober 2021 med henblik på behandling af de oplysninger vedrørende ikke-påvirkelige omkostninger i form af erstatninger, som Energi Viborg Vand A/S har fremsendt til sekretariatet den 23. september 2021.

Det bemærkes herved, at Konkurrenceankenævnet hverken har taget stilling til, hvorvidt eller i hvilket omfang de nævnte erstatninger kan godkendes som ikke-påvirkelige omkostninger, eller om selskabet vil kunne indrømmes en frist for at fremsende supplerende oplysninger inden Forsyningssekretariatet træffer afgørelse om, hvorvidt erstatningerne kan godkendes som ikke-påvirkelige omkostninger.

For så vidt angår de øvrige klagepunkter tages Forsyningssekretariatets påstand om stadfæstelse til følge.

Herefter bestemmes

Forsyningssekretariatets afgørelse af 13. oktober 2021 hjemvises med henblik på behandling af de oplysninger vedrørende ikke-påvirkelige omkostninger i form af erstatninger, som Energi Viborg Vand A/S har fremsendt til Forsyningssekretariatets den 23. september 2021.

Klagegebyret tilbagebetales til Energi Viborg Vand A/S.

David Dreyer Lassen

Claus Berg

Birgitte Sloth

Thomas Rønde

Jan Schans Christensen

Genpartens rigtighed bekræftes.

Konkurrenceankenævnet den 20. april 2023

Anja Sunesen

Sekretariatsmedarbejder